

РАХІТ У СОБАК

Деоба О.А., здобувач вищої освіти ОП «Ветеринарна медицини»

Науковий керівник – **Палюх Т.А.**, к. вет. н., доцент

Національний університет біоресурсів та природокористування України, м. Київ, Україна

Рахіт – захворювання кісткового апарату, що характеризується порушенням мінерального обміну і кісткоутворення; пов'язане з нестачею в раціоні засвоєваних з'єднань кальцію та фосфору, а також дефіцитом вітаміну D – через це кісткові тканини деформуються, розм'якшуються і руйнуються.

Причинами розвитку рахіту у цуценят здебільшого є спадковість, генетичний збій під час внутрішньо-утробного розвитку плода, спричинений хворобою, токсинами, незбалансованим харчуванням, проблеми із засвоєнням вітаміну D, порушення функціонування парашитоподібних залоз, відсутність вигодовування материнським молоком, неякісне та неповноцінне харчування, відсутність тривалого виходу на сонячному освітленні.

Основними ознаками прояву рахіту є млявість та швидка стомлюваність; тремтіння, біль у кінцівках, напружена хода; викривлення хребта з вираженою сутулістю або його прогинання вниз; деформація кісток починається з грудних кінцівок; кістки не витримують маси тварини і вага собаки поступово переноситься з подушечок лап на весь суглоб; деформація тазових кінцівок та передпліччя; втрата м'язового тонусу; потовщення суглобів на тазових кінцівках; викривлення, ламкість та випадіння зубів; поїдання незвичних предметів; помітно просіла широка грудна клітка; відставання у рості; вигинання лап всередину або назовні.

Хвороба діагностується на основі візуального огляду, біохімічного аналізу крові, визначення рівня кальцію і фосфору та рентгенологічного дослідження.

Лікування спрямоване на заповнення нестачі вітаміну D в організмі тварини і нарощування маси тіла. Для цього рекомендують перорально або внутрішньом'язово вводити необхідну дозу (визначену лікарем) вітаміну D щодня, додавати в раціон риба'чий жир (дозування також визначає лікар ветеринарної медицини), при годуванні пса з людського столу включити в раціон м'ясо, морську рибу, яєчний жовток, нежирний сир, кисломолочні продукти, давати їжу вихованцеві мінімум два рази в день, при годуванні професійними промисловими собачими кормами вибір зупинити на харчуванні для цуценят, збільшити добову норму, щодня тривалий час перебувати на сонці, пройти необхідну кількість курсів масажу, збільшити фізичне навантаження собаці для нарощування м'язової маси (зміцнення м'язового корсету). Час лікування захворювання залежить від того на якому етапі його розвитку була розпочата терапія.

Вилікувати рахіт без наслідків можливо тільки в тому випадку, якщо правильна і комплексна терапія була проведена на ранньому етапі розвитку захворювання. Викривлення кісток і зміна ходи у цуценят піддається корекції шляхом тривалого масажу і фізичного навантаження. При запізнілому виявленні хвороби, повністю вилікувати собаку неможливо. Змінена будова тіла у занедбаному стані і пізньому віці корекції не піддається. Можливо тільки підтримувати організм собаки від подальших несприятливих змін. У їжу можна додавати спеціальні вітаміни для цуценят.

Найефективніша міра по боротьбі з рахітом – це профілактика. Починати слід з періоду вигодовування цуценят. Для цього необхідно якісно і повноцінно годувати матір і довго виховувати на свіжому повітрі. Після народження, потрібно забезпечити цуценят тривалим натуральним вигодовуванням материнським молоком. До двомісячного віку не забирати їх від матері, а її повноцінно годувати. Для живлення протягом усього життя тварини рекомендується використовувати промислові професійні збалансовані корми. Їжа з

людського столу часто не може забезпечити тварин всіма необхідними елементами, і як наслідок – виникають труднощі зі здоров'ям. При проживанні пса в несприятливих умовах або відсутності вигулу в сонячний час, за рекомендаціями ветеринара, вводять в харчування вітамін D або його препарати.

Так як визначити рахіт у цуценяти важливо на ранній стадії, власник повинен постійно спостерігати за малюком в русі. Навіть якщо це перше цуценя в сім'ї, неприродність ходи і дивна постава кінцівок завжди помітні. А вже якщо на дотик вдалося виявити потовщення суглобів – терміново слід звернутися до кваліфікованих фахівців. Лікування слід розпочати якомога раніше: чим сильніше деформується скелет, тим складніше буде відновити здоров'я улюбленця (розм'якшення кісток і нездатність скелета тримати масу погіршує роботу внутрішніх органів).

За перших ознак собаку слід відвести до лікаря ветеринарної медицини. Фахівець не лише встановить причину розвитку патології, а й підбере найефективніший курс лікування.

Бібліографічний список:

1. Шевченко, О. М., & Ковальчук, С. В. (2020). Рахіт у собак: сучасні методи діагностики та лікування. Вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України, 81(2), 37-42
2. Зайченко, О. В., & Ковальчук, С. В. (2018). Профілактика рахіту у цуценят. Науковий вісник Національного університету оборони України, (2), 112-116
3. Петренко, О. І., & Шевченко, О. М. (2016). Клініко-морфологічні особливості рахіту у собак. Вісник ветеринарної медицини, 114(3), 82-86